

Històries naturals

L'aranya enamorada que feia el mort

El pintor Edgar Degas té un bonic quadre titulat *La rabosa morta*. Sempre m'he preguntat si Degas, amb aquesta obra, pintava una guineu que era morta o que, en realitat, feia el mort. Els crítics sovint

s'han qüestionat el perquè d'aquell quadre, tan impropï a l'obra de Degas, i potser aquesta podria ser una possible explicació: una al·lusió a l'enginy de la rabosa, que sempre ens fa dubtar, fins i tot quan jeu panxa enlaire. L'escriptor búlgar Jordan Raditxkov, que tan bé ha sabut reflectir en els seus relats la vida dels pagesos de la seua terra, va escriure precisament un conte titulat "La rabosa que feia el mort", inclòs en el seu recull *Les narracions de Txerkaski*. Amb el seu estil característic, senzill i irònic, hi explica com una guineu caçava emprant aquesta tècnica: les gallines se li acostaven encuriosides i aleshores les encalçava. Fins que un pagès la va capturar, i la va esquarterar, pensant-se que era viva: però la rabosa no es va moure ni es va queixar, i mai no saberen si era morta o no.

He recordat aquestes anècdotes llegint un article de Trine Bilde sobre el comportament de l'aranya *Pisaura mirabilis*. Es tracta d'una espècie caçadora molt agressiva, i l'única aranya d'Europa en què el mascle ofereix un regal durant la gala d'aparellament. L'aranya mascle captura una mosca o una altra presa adient i l'embolica en un estoig de seda; durant prop de 24 hores tragina el regal amb els seus quelícers en cerca d'una femella, i quan la troba li ofereix el present, i consuma la còpula mentre la parella s'alimenta. Si al llarg del dia no ha trobat cap femella, el mascle es menja la presa, busca un nou regal i torna a començar.

Martí Domínguez

Trine Bilde i el seu equip han descobert que algunes d'aquestes aranyes han desenvolupat un curiós comportament per trobar parella més fàcilment. En un curiós article, titulat "Thanatosis as an adaptive male mating strategy in the

nuptial gift-giving spider *Pisaura mirabilis*", es demostra que aquells mascles que durant la recerca d'una femella fan el mort tenen molt més èxit: les femelles s'hi aproximen encuriosides, prenen la presa, i sovint fins i tot arrosseguen el

mascle galifardeu amb elles (*Behavioral Ecology*, DOI: 10.1093/behecol/arm165). D'aquesta manera, el 89% dels mascles que varen fer el mort tingueren èxit amb la còpula, contra al 40% dels que seguiren l'afanyosa recerca habitual. També aquests investigadors han observat que els mascles *rabosencs* duen a terme còpules més llargues, i per tant fertilitzen més ous, cosa que repercuteix en el seu èxit biològic.

Sí, amics, l'aranya enamorada que feia el mort. Les adaptacions de la natura segueixen camins sorprenents, i si l'origen del regal entre els aràcnids cal buscar-lo en una protecció contra allò que el biòlegs denominen *canibalisme sexual*, el mascle de *Pisaura* amb aquest insòlit comportament de fer el mort encara resulta més eficient: la femella no sols no el devora -car

aparentment és mort-, sinó que s'entreté amb la presa i això li permet de dur a terme el seu propòsit lúbric (89% d'encerts). Heu d'acceptar que aquesta història donaria joc per a una narració de Raditxkov. O fins i tot, per què no, per a un apunt de Degas. El mascle de *Pisaura*, amb el seu regalet perfectament embolicat, esperant bocaterros el pas de l'estimada...

JOSE LUIS INESTA